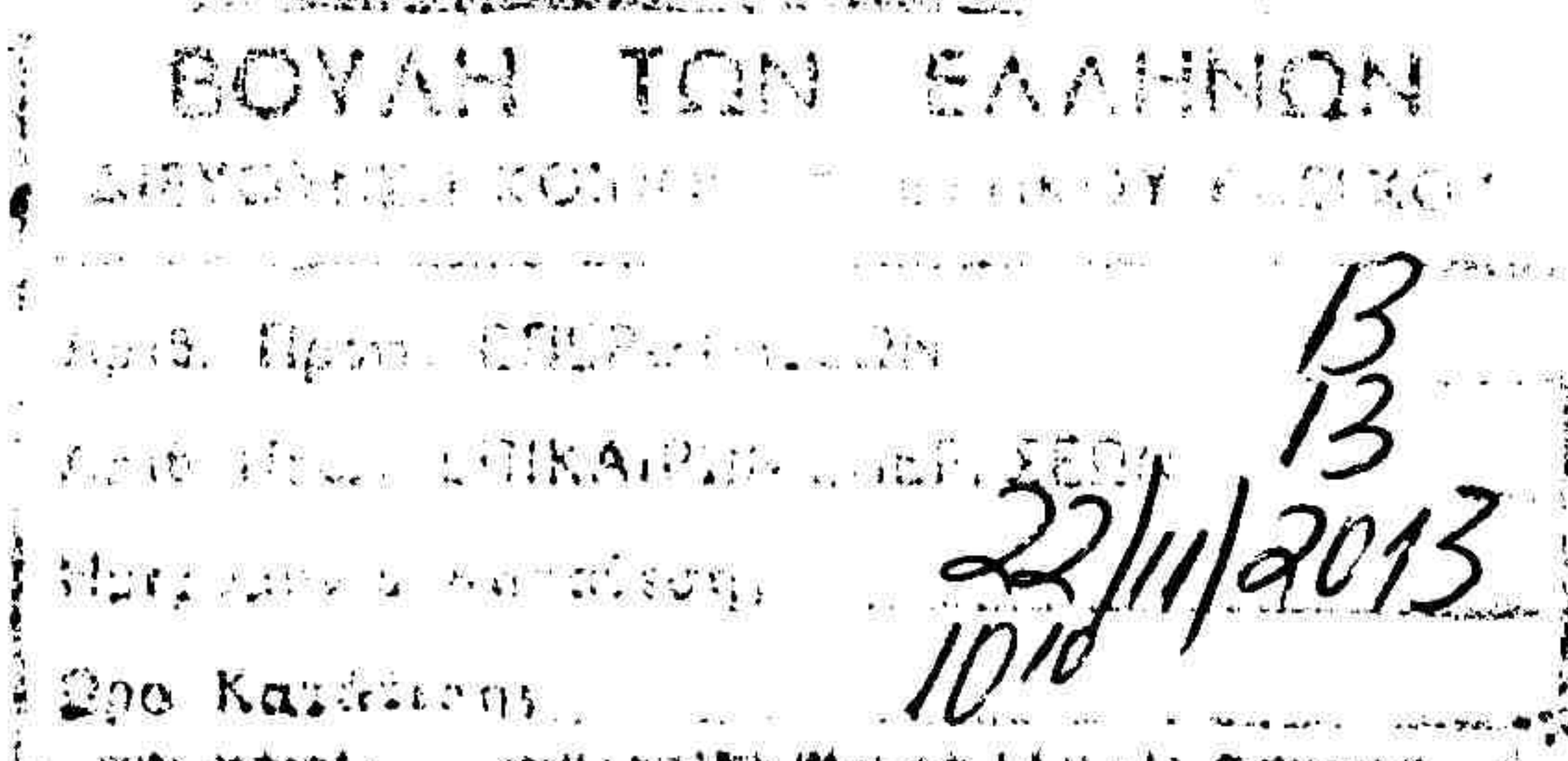

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ**

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους Υπουργούς
Ναυτιλίας και Αιγαίου, Διοικητικής Μεταρρύθμισης, Ανάπτυξης και
Ανταγωνιστικότητας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**

Θέμα: Προβλήματα στην εφαρμογή νησιωτικής πολιτικής

Στη διακηρυγμένη πολιτική της κυβέρνησης γίνεται συχνή αναφορά στη δέσμευση για εκπόνηση και εφαρμογή νησιωτικής πολιτικής με βάση την επιταγή του Συντάγματος αλλά και για γενικότερους προφανείς αναπτυξιακούς και εθνικούς λόγους. Το έργο αυτό ανήκει κατά βάση στη Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής ως καθ' ύλην διοικητική μονάδα σε συνεργασία με τα αρμόδια κλαδικά Υπουργεία.

Στο διάστημα που ακολούθησε έγιναν συγκεκριμένες ενέργειες που δρομολόγησαν διαδικασίες για την επίτευξη του στόχου αυτού:

- Έγινε επεξεργασία και υιοθέτηση από το Κοινοβούλιο των απαραίτητων νομοθετικών διατάξεων για την υλοποίηση της συνταγματικής επιταγής (άρθρο 101) που προβλέπει ότι ο νομοθέτης όταν εκδίδει διοικητικές πράξεις θα λαμβάνει υπόψη του τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των νησιών καθώς και της σύστασης δύο θεσμών απαραίτητων για την χάραξη και υλοποίηση της νησιωτικής πολιτικής: του Συμβουλίου Νησιωτικής Πολιτικής και του Ερευνητικού Ινστιτούτου Νησιωτικής Πολιτικής. Παράλληλα υιοθετήθηκε η άποψη για επέκταση της νησιωτικής πολιτικής από τους 5 νομούς του Αιγαίου στο σύνολο της νησιωτικής χώρας ικανοποιώντας παράλληλα το χρόνιο αίτημα των νησιωτών των άλλων περιοχών.
- Εκπονήθηκε αναπτυξιακή στρατηγική για τον νησιωτικό χώρο που βασίζεται όχι στη τσιμεντοποίηση των νησιών αλλά στην αξιοποίηση των συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων (πολιτισμός και περιβάλλον για παραγωγή μοναδικών προϊόντων και υπηρεσιών ποιότητας) και κατατέθηκαν οι σχετικές προτάσεις στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας σύμφωνα με τις διαδικασίες εκπόνησης του ΕΣΠΑ 2014-20. Η στρατηγική αυτή παρουσιάστηκε στους τοπικούς φορείς με τη συμμετοχή εκπροσώπων των σημαντικότερων για τη χάραξη νησιωτικής πολιτικής υπουργείων Πολιτισμού, Περιβάλλοντος, Εργασίας, Αγροτικής Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Τουρισμού.
- Έγινε για πρώτη φορά παρουσίαση της στρατηγικής αυτής στο Ελληνικό Κοινοβούλιο όπου όλες ανεξαιρέτως οι πολιτικές παρατάξεις επικρότησαν την πρωτοβουλία αυτή συμβάλλοντας μέσα από εποικοδομητικό διάλογο στη βελτίωση της. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν να παραστούν και οι εκπρόσωποι της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για να συμβάλουν και αυτοί στη προώθηση της σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Υποβλήθηκαν προτάσεις για αναδιάρθρωση του ακτοπλοϊκού δικτύου, για βελτίωση του σχεδιασμού και παρακολούθησης υλοποίησης ειδικά των άγονων γραμμών, για χρηματοδότηση της ακτοπλοΐας από κοινοτικούς πόρους με βάση

τα όσα προβλέπουν η Συνθήκη της Λισσαβόνας και γενικότερα η κοινοτική νομοθεσία περί Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (Υ.Γ.Ο.Σ), η εδαφική συνοχή του ελληνικού και ευρωπαϊκού χώρου αλλά και το δικαίωμα των ευρωπαίων πολιτών για κινητικότητα. Στόχος της προσπάθειας αυτής αποτελεί η ύπαρξη ορθολογικής κατανομής των περιορισμένων εθνικών πόρων που διατίθενται στην ακτοπλοΐα και η άντληση πρόσθετων ευρωπαϊκών πόρων ώστε να αναβαθμιστούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους χρήστες διατηρώντας ταυτόχρονα το δικαίωμα των νησιωτών για κινητικότητα όπως και των υπολοίπων πολιτών της ΕΕ.

- Υποβλήθηκαν προτάσεις και αναλήφθηκαν πρωτοβουλίες σε κρίσιμους τομείς για την ανάπτυξης της χώρας και των νησιών ειδικότερα όπως στη Θάλασσα Πολιτική και στη διαχείριση του Παράκτιου Χώρου, στην αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών με εξασφάλιση πόρων για χρηματοδότηση των πολύ μικρών τουριστικών επιχειρήσεων σε συνεργασία με τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Τουρισμού, στην προστασία των υδατικών και άλλων φυσικών πόρων σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, στην προώθηση της Κοινωνικής Οικονομίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας κλπ
- Υπήρξε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και άλλους ευρωπαϊκούς θεσμούς για τη προώθηση ευρωπαϊκής νησιωτικής πολιτικής ειδικά ενόψει της επικείμενης ελληνικής προεδρίας.

Μετά από τον ανασχηματισμό της Κυβέρνησης τον προηγούμενο Ιούνιο βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ενέργειες που αποδομούν τόσο το έργο που έχει γίνει όσο και την υπηρεσία που πρέπει να το φέρει σε πέρας. Πιο συγκεκριμένα:

- Ο νέος ΓΓ Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής ορίστηκε 4 μήνες μετά την παραίτηση του προηγούμενο με αποτέλεσμα οι αναγκαίες πρωτοβουλίες σε πολιτικό επίπεδο να έχουν βαλτώσει. Μεταξύ άλλων αναφέρουμε τη πρόταση για το πρόγραμμα Interreg Ελλάδας-Κύπρου με θέμα τη θάλασσα χωροταξία και την ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιων περιοχών, τη πρόταση για την διαφοροποίηση του τουριστικού πρότυπου ανάπτυξης μέσα από την ενίσχυση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των νησιών (νησιωτική ταυτότητα), η προώθηση του προγράμματος χρηματοδότησης των πολύ μικρών και μικρών τουριστικών επιχειρήσεων των νησιών για αναβάθμιση και διαφοροποίηση και των παρεχόμενων υπηρεσιών κλπ
- Το σχέδιο του Ε.Σ.Π.Α 2014-20 που πρόσφατα δόθηκε στους αρμόδιους φορείς για παρατηρήσεις, περιλαμβάνει περιορισμένες αναφορές στον νησιωτικό χώρο που σε καμία περίπτωση δεν συνιστούν ούτε καν πρόπλασμα νησιωτικής αναπτυξιακής στρατηγικής. Αντίθετα ο προτεινόμενος σχεδιασμός – που ας υπογραμμιστεί αποτελεί το κυριότερο αν όχι το μοναδικό εργαλείο άσκησης περιφερειακής πολιτικής- δεν προβλέπει καμία χωρική διαφοροποίηση θεωρώντας τη χώρα ως ενιαίο και ομοιογενή χώρο.
- Οι συνεχείς καθυστερήσεις και ματαιώσεις δρομολογίων αποτελούν καθημερινότητα για τους κατοίκους των νησιών επιφέροντας την αγανάκτηση των νησιωτών, των τουριστών αλλά και των επαγγελματιών (τουριστικά επαγγέλματα, μεταφορείς, έμποροι) πλήττοντας συνολικά την οικονομία των νησιωτικών περιοχών. Επιπλέον, εξαιτίας της μείωσης των ποσών που διατίθενται για τις άγονες γραμμές, ξεκινούν οριζόντιες περικοπές σε πολλές συνδέσεις άγονων γραμμών με αποτέλεσμα να πλήττονται πολλά μεσαία και μικρά νησιά της χώρας όπως τα Κύθηρα, η Κάρπαθος, η Κάσος, η Ανάφη, η Θηρασία, αντί της συνολικής αναδιάρθρωσης του δικτύου με σαφή κριτήρια κάλυψης των αναγκών.
- Δεν ανακοινώνονται έγκαιρα τα δρομολόγια και δεν τηρείται η δυνατότητα κρατήσεων και αγοράς εισιτηρίων για όλο το έτος -που αποτελεί υποχρέωση των

ναυτιλιακών εταιρειών- παρά τις διαμαρτυρίες από τουριστικούς φορείς και από τους δημάρχους των νησιών, κυρίως στο Β. Αιγαίο, στα Δωδεκάνησα και τις Δυτικές Κυκλάδες αναφορικά με τις συνακόλουθες αρνητικές συνέπειες. Δεν τηρούνται επίσης οι συμβάσεις ανάθεσης υπηρεσίας δημοσίου συμφέροντος, εξαιτίας της μονομερούς ματαίωσης ή υπερβολικής καθυστέρησης ή ξαφνικής αλλαγής δρομολογίων, χωρίς να επιβάλλονται οι νόμιμες κυρώσεις.

- Μεθοδεύεται μεταφορά των αρμοδιοτήτων ακτοπλοΐας που είχαν ανατεθεί στο πάλαι ποτέ Υπουργείο Αιγαίου από τη σύσταση του από τη Γ.Γ Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής στη Γ.Γ Ναυτιλίας αντί να συμβεί το αντίθετο, δεδομένου ότι η ακτοπλοΐα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της νησιωτικής πολιτικής, απελευθερώνοντας ταυτόχρονα στελέχη του Λιμενικού Σώματος για το καθ' ύλη καθήκον τους που είναι η φύλαξη των θαλάσσιων συνόρων της χώρας και η αστυνόμευση των θαλασσών, των λιμανιών και γενικά της μεγάλης παράκτιας ζώνης της χώρας για την τήρηση του νόμου.
- Η παραπάνω μεθόδευση θα οδηγήσει αναπόφευκτα στη συρρίκνωση του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας και τελικά στη διάλυση της εφόσον δεν μεταφερθούν άλλες ουσιαστικές για τη νησιωτικότητα αρμοδιότητες. Η πρόταση για συρρίκνωση του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας με την υπαγωγή σε «κινητικότητα-απόλυση» του 25% του ανθρώπινου δυναμικού της που προς το παρόν ανακλήθηκε, αφορά προσωπικό που σημειωτέον είναι εγκατεστημένο και ζει στα νησιά σε αντίθεση κάθε λογικής που εύκολα διαπιστώνει τη δημογραφική συρρίκνωση των νησιών, τη γενική υποστελέχωση των νησιωτικών δημόσιων υπηρεσιών ειδικά με επιστημονικό προσωπικό αλλά κύρια της ανάγκης εξειδικευμένου προσωπικού, ενώ παραβαίνει και ακόμη τη ρύθμιση του μνημονίου για ειδική μεταχείριση των νησιών σε ότι αφορά τη στελέχωση των υπηρεσιών. Το προσωπικό αυτό είναι απαραίτητο για να υλοποιηθεί η νέα αναπτυξιακή στρατηγική που βασίζεται κύρια στη προστασία, την αξιοποίηση και ανάδειξη τόσο του φυσικού και του δομημένου περιβάλλοντος όσο και του υλικού και άυλου πολιτισμού των νησιών με την ανάδειξη της ξεχωριστής ταυτότητας του κάθε νησιού μέσα στη λογική της «έξυπνης εξειδίκευσης» που επιτάσσουν οι κοινοτικές οδηγίες για εξασφάλιση της ροής των κοινοτικών πόρων προς τη χώρα και ειδικά τη περιφέρεια, αλλά και τη λειτουργία των οργάνων που θεσμοθετήθηκαν δηλαδή του Συμβουλίου Νησιωτικής Πολιτικής και του Ερευνητικού Ινστιτούτου Νησιωτικής Πολιτικής
- Μεθοδεύονται ενέργειες που θα πλήξουν την αυτονομία λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας που έχει έδρα τη Μυτιλήνη και όχι κάποιο αθηναϊκό οικοδομικό τετράγωνο δείχνοντας ακόμη μια φορά περίτρανα την αντίληψη που έχει το κεντρικό κράτος για τα νησιά και τους νησιώτες.

Κατά συνέπεια τίθενται σε αμφισβήτηση όλες οι ενέργειες που προηγήθηκαν και είχαν ως στόχο να ανατρέψουν το πρότυπο ανάπτυξης που έχει ακολουθηθεί μέχρι σήμερα και είχε οδηγήσει τις νησιωτικές οικονομίες να υστερούν σε κατά κεφαλή παραγωγή, ενώ η δομή τους είναι ιδιαίτερα εύθραυστη (τουριστική μονοκαλλιέργεια σε συνδυασμό με δόμηση) και με μειούμενη ανταγωνιστικότητα. Αντί της έρευνας, της παρουσίας νέων τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας, της εισαγωγής καινοτομιών για την αξιοποίηση των μοναδικών φυσικών και πολιτιστικών πόρων που διαθέτουν να αποτελέσουν την αιχμή του δόρατος για την ανάπτυξη τους, μεθοδεύεται η συνέχιση της ανάπτυξης «δια της οικοδομής» υιοθετώντας παρωχημένα και αποτυχημένα πρότυπα. Τα ποσοτικά και τα ποιοτικά δημογραφικά χαρακτηριστικά είναι αρκετά δυσμενή (γήρανση πληθυσμού, χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και δια βίου κατάρτισης, υψηλή πρόωρη εγκατάλειψη σχολείου), ενώ η ανεργία και το ποσοστό πληθυσμού που κινδυνεύει από φτώχεια αυξάνουν ταχύτατα. Οι περιβαλλοντικές πιέσεις αυξάνονται με προβλήματα στη ποιότητα του πόσιμου νερού, στην υποβάθμιση του εδάφους

(ρύπανση και ερημοποίηση), στη μείωση της βιοποικιλότητας, στην υποβάθμιση του τοπίου και του δομημένου περιβάλλοντος, ενώ οι προστατευόμενες περιοχές και οι διατηρητέοι οικισμοί όχι μόνο δεν αξιοποιούνται αλλά υποβαθμίζονται συνεχώς. Ορατός είναι ο κίνδυνος επιστροφής σε καταστάσεις που θα θυμίζουν την ερήμωση των δεκαετιών του '50 και '60 ειδικά αν δεν αντιμετωπιστεί ριζικά το πρόβλημα των θαλάσσιων συγκοινωνιών που οδηγεί σε απομόνωση τα νησιά.

Βάσει των παραπάνω επερωτώνται οι αρμόδιοι υπουργοί:

- Ποιες πρωτοβουλίες θα πάρουν για να δείξουν ότι η μέριμνα για τον νησιωτικό χώρο και ειδικά την ανάπτυξη των νησιών δεν εξαντλείται σε ρητορεία χωρίς κανένα πρακτικό αντίκρισμα ειδικά για τους νησιώτες αλλά και γενικότερα για το σύνολο του ελληνικού λαού που μαστίζεται από ανεργία και μείωση του εισοδήματος και προσδοκά οφέλη από την ανάπτυξη αυτής της ευαίσθητης οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά, περιβαλλοντικά και πολιτικά νησιωτικής χώρας;
- Ποιες πρωτοβουλίες θα πάρουν για να δείξουν ότι θα υπάρξει αλλαγή στο αναπτυξιακό πρότυπο ειδικά της νησιωτικής Ελλάδας με στροφή από τον αδιέξοδο καταναλωτισμό και την οικοπεδοποίηση στην ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας με έμφαση στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και στην αξιοποίηση των μοναδικών πόρων του ελληνικού αρχιπελάγους;
- Ποιες πρωτοβουλίες θα αναλάβουν ενόψει της ελληνικής προεδρίας στην Ε.Ε ώστε να εφαρμοστεί το άρθρο 174 της Συνθήκης της Λισαβόνας εξειδικεύοντας τη Στρατηγική Ευρώπη 2020 αλλά και τις κοινοτικές νομοθεσίες για τα νησιά;
- Πότε θα λειτουργήσουν το Συμβούλιο Νησιωτικής Πολιτικής και το Ινστιτούτο Νησιωτικής Πολιτικής που συστήθηκαν με τον νόμο 4150/13, ώστε να συμβάλλουν στην εκπόνηση ολοκληρωμένης ειδικής νησιωτικής στρατηγικής και να αποτελέσει εργαλείο για την υποστήριξη της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης των νησιών;
- Ποιες πρωτοβουλίες πρόκειται να πάρουν σε επίπεδο Κυβέρνησης ώστε να προχωρήσει η υιοθέτηση διαφοροποιημένων κλαδικών πολιτικών στα νησιά σε κρίσιμους τομείς όπως τη περιβαλλοντική πολιτική, τη θαλάσσια πολιτική, την αγροτική πολιτική και τη πολιτική αλιείας, τη τουριστική πολιτική και τη διοικητική πολιτική και ποιες πολιτικές σκοπεύουν να υιοθετήσουν για αναστροφή της φθίνουσας πορείας των νησιών ώστε να έχουμε ισχυρές νησιωτικές κοινωνίες 365 ημερών αλλά και να συμβάλλουν τα νησιά στην έξοδο από τη κρίση της χώρας μέσα από την αναπτυξιακή διαδικασία;
- Δεδομένων των προβλημάτων στην ακτοπλοϊκή σύνδεση των νησιών, τι μέτρα έχουν λάβει για την εφαρμογή των νόμων του κράτους από τις υπηρεσίες των οποίων προΐστανται και τι ποινές θα εφαρμόσουν σε όσους συνεχίζουν να παρανομούν;
- Πώς θα γίνει ο επανασχεδιασμός του δικτύου δρομολογίων με βάση την εξυπηρέτηση του χρήστη και διαφορετικός σχεδιασμός των αγόνων θαλάσσιων και αεροπορικών γραμμών (των ενδονησιωτικών συμπεριλαμβανομένων) και η αντιμετώπιση του κόστους των μεταφορών με εφαρμογή της αρχής της εδαφικής συνέχειας σε συνεργασία με την ΕΕ; Πως θα αναβαθμιστούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες αν δεν υπάρχει συστηματική παρακολούθηση της ικανοποίησης των χρηστών και την εμπλοκής στους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων που σήμερα λαμβάνονται από λιμενικούς και εφοπλιστές;

- Ποιες πρωτοβουλίες θα πάρουν για να δείξουν ότι η αναδιάρθρωση του δημόσιου τομέα δεν είναι πρόσχημα για κομματικά παιχνίδια με στόχο την πολιτική εξάρτηση των υπαλλήλων που κινδυνεύουν με απόλυση, αλλά πραγματική βούληση για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αξιοπιστίας του κράτους;

Οι επερωτώντες βουλευτές

Κουβέλης Φώτης

Αναγνωστάκης Δημήτρης

Γιαννακάκη Μαρία

Κυρίτσης Γιώργος

Λυκούδης Σπυρίδων

Μάρκου Κατερίνα

Ξηροτύρη-Αικατερινάρη Ασημίνα

Οικονόμου Βασίλης

Πανούσης Γιάννης

Ρεπούση Μαρία

Τσούκαλης Νίκος

Φούντα Νίκη

Ψαριανός Γρηγόρης

Ψύρρας Θωμάς